ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФФИЦІАЛЬНАЯ ГАЗЕТА

№ 41.

KURYER WILEŃSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 30-го Мая. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 30-go Maja.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 24-го Мая.

Высочайшими Грамотами; 21-го Апрѣля, Всемилостивѣйше пожалованы: Начальникъ Штаба Корпуса Путей Сообщенія, Генералъ-Лейтенантъ *Мясоѣдовъ*, и непремѣнный Членъ Военно-Медицинскаго Ученаго Комитета, Двора Его Императорскаго Величества Лейбъ-Медикъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, Докторъ Медицины и Хирургіи *Арендтъ*, Кавалерами ордена Св. Равноапостольнаго Князя Владиміра 2-й степени; Членъ Общаго Присутствія Провіантскаго Департамента, Генералъ-Маіоръ *Бутурлинъ*, Кавалеромъ ордена Св. Анны 1 й степени, Императорскою короною украшеннаго; Вице-Директоръ Императорской Военной Академіи, Генералъ-Лейтенантъ *Ренненкампфъ*, Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго ордена Бѣлаго Орла; Директоръ Артиллерійскаго Департамента Военнаго Министерства, Генералъ-Маіоръ *Яковлевъ*, Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго ордена Св. Станислава 1 й степени.

— Высочайшимъ Приказомъ, по Гражданскому Вѣдомству, 8-го Мая, Попечитель Московскаго Учебнаго Округа и Московской Екатерининской Больницы, Генералъ-Адъютантъ Графъ *Строгановъ* 1-й, назначенъ Членомъ Попечительнаго Совѣта Заведеній Общественнаго Призрѣнія въ Москвѣ, съ оставленіемъ въ прежнемъ званіи и должностяхъ.

— Дѣвица Евгенія *Сенявина*, Всемилостивѣйше пожалована во Фрейлины къ Ея Императорскому Величеству.

— Государь Императоръ Высочайше повелѣть соизволилъ: находящихся на воспитаніи при родителяхъ и родственникахъ солдатскихъ дѣтей, коимъ воспрещено было 68 ст. част. II книги I Свод. Военныхъ Постанов., обучаться въ Гражданскихъ Учебныхъ Заведеніяхъ, — допускать впредь къ обученію во всѣ приходскія училища.

—

Чрезвычайные неурожаи во многихъ государствахъ западной Европы произвели тамъ не только недостатокъ въ хлѣбѣ, но и голодъ. Слѣдствіемъ того были необыкновенное требованіе хлѣба всякаго рода изъ Россіи, и, при такомъ требованіи, возвышеніе цѣнъ его при нашихъ портахъ, и особливо въ Петербургѣ. Это событіе, выходящее изъ обыкновеннаго порядка дѣлъ, не могло укрыться отъ заботливости Государя Императора. По Высочайшему повелѣнію Его Императорскаго Величества, Господинъ Министръ Финансовъ пригласилъ къ себѣ, 10-го сего Мая, глав-

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 24-go Maja.

Przez Najwyższe Dyplomata, 21-go Kwietnia, Najłaskawiéj mianowani zostali: Naczelnik Sztabu Korpusu Kommunikacyi Dróg, Jenerał-Porucznik *Miasojedow*, i Członek stały Wojenno-Medycznego Komitetu Naukowego, Dworu Jego Cesarskiej Mości Lejb-Medyk, Rzeczywisty Radzca Stanu, Doktor Medycyny i Chirurgii, *Arendt*, Kawalerami Orderu Św. Równego z Apostołami Xiążęcia Włodzimierza 2-éj klassy; Członek Ogólnego Zarządu Departamentu Prowianckiego, Jenerał-Major *Buturlin*, Kawalerem Orderu Św. Anny 1-éj klassy z Koroną Cesarską; Wice-Dyrektor Cesarskiej Akademii Wojennéj, Jenerał Porucznik *Rennenkampf*, Kawalerem Cesarsko-Królewskiego Orderu Orła Białego; Dyrektor Departamentu Artylleryjskiego Ministerstwa Wojny, Jenerał-Major *Jakowlew*, Kawalerem Cesarsko-Królewskiego Orderu Św. Stanisława 1-éj klassy.

— Przez Najwyższy Rozkaz Dzienny, w Wydziale Cywilnym, 8 go Maja, Kurator Naukowego Okręgu Moskiewskiego i Moskiewskiego Szpitalu św. Katarzyny, Jenerał-Adjutant Hrabia *Stroganow* 1-szy, mianowany został Członkiem Rady Opiekuńczéj Zakładów Powszechnéj Opieki w Moskwie, z pozostaniem w dotychczasowych godnościach i obowiązkach.

— Panna Eugienia *Sieniawin*, Najłaskawiéj mianowaną została Frejliną Jej Cesarskiej Mości.

— Jego Cesarska Mość Najwyżéj rozkazać raczył: znajdujące się na wychowaniu przy rodzicach i krewnych, dzieci żołnierskie, którym zabroniono było, art. 86 części II Xięgi I Zbioru Postan. Wojennych, pobierać nauki w zakładach Naukowych Cywilnych, przyjmować nadal dla nauki do wszystkich szkół parafijalnych.

—

Nadzwyczajne nieurodzaje w wielu państwach zachodniéj Europy spowodowały tam nie tylko niedostatek zboża, ale też i klęskę głodu. Ztąd wynikło nader wielkie potrzebowanie zboża wszelkiego rodzaju z Rossyi, a przy takiém potrzebowaniu, podwyższenie cen w naszych portach, a mianowicie w Petersburgu. Okoliczność ta, wychodząca ze zwykłego porządku rzeczy, nie mogła ujść troskliwości Najjaśniejszego Pana. Z rozkazu Jego Cesarskiej Mości, P. Minister Skarbu wezwał do siebie, 10-go Maja, główniejszych kupców 1-éj gildyi, handlujących zbożem w Petersburgu, a mianowicie: Demetryusza

нѣйшихъ торговцевъ хлѣбомъ въ Петербургѣ, купцовъ 1-й гильдіи: Дмитрія *Полежаева*, Николая *Терлицкова*, Николая *Харичкова*, Ивана *Струнникова* и купеческаго сына Илью *Тюменева*, и лично объяснилъ имъ Высочайше изъявленное ему желаніе Государя Императора, чтобы изъ хлѣбныхъ запасовъ, какіе при нынѣшнемъ требованіи будутъ доставлены въ С. Петербургъ оптовымъ торговцамъ, постепенно отдѣляема была, примѣрно, десятая часть, для продажи мѣстнымъ обывателямъ по умѣреннымъ цѣнамъ.

Приглашенные Г-мъ Министромъ Финансовъ хлѣбные торговцы съ глубочайшимъ благоговѣніемъ услышали объясненное имъ желаніе Августѣйшаго Отца своихъ подданныхъ, и, съ свойственною Русскимъ готовностью на все доброе и прекрасное, единодушно обязались сами и выразили увѣренность, что также обяжутся другіе хлѣбные торговцы, отдѣлять десятую часть всякаго принадлежащаго имъ хлѣба для продажи въ С. Петербургѣ по умѣреннымъ цѣнамъ.

Отзывъ хлѣбныхъ торговцевъ былъ доведенъ Г-мъ Министромъ Финансовъ до Высочайшаго свѣдѣнія, и удостоился особеннаго Монаршаго благоволенія.

Хлѣбные торговцы не замедлили составить актъ, гдѣ изложили принимаемую ими на себя обязанность, и съ подписями почти всѣхъ своихъ собратовъ по оптовой торговлѣ хлѣбомъ, представили Г. Министру Финансовъ. Въ дополненіе къ тому, 15-го сего Мая доставили они Г. Министру Финансовъ другой актъ, съ означеніемъ въ немъ цѣнъ, по которымъ готовы они продавать хлѣбные запасы свои, на изложенныхъ ими тутъ же правилахъ, по слѣдующимъ цѣнамъ: муку ржаную по 5 руб. 50 коп. за куль, овесъ по 3 р. 75, и крупу гречневую по 6 руб. серебромъ за четверть; для самой же продажи предполагали они предоставить Городской С. Петербургской Распорядительной Думѣ назначить въ каждой части города, сколько будетъ нужно, купцовъ, извѣстныхъ своею добросовѣстностью, для выдачи обывателямъ свидѣтельствъ, гдѣ было бы означено, кому, сколько и какого рода хлѣба должно быть отпущено. По такому свидѣтельству Береговая Контора выдаетъ записку на имя торговца, отъ котораго можно получить требуемое количество хлѣба по установленной цѣнѣ.

Г. Министръ Финансовъ, находя назначаемыя торговцами цѣны весьма уменьшенными сравнительно съ существующими нынѣ, а правила для продажи хлѣба обывателямъ удовлетворительными, повергалъ все сіе Всемилостивѣйшему воззрѣнію Его Императорскаго Величества, испрашивая Высочайшаго соизволенія сообщить предположенія хлѣбныхъ торговцевъ Г-ну Санктпетербургскому Военному Генералъ-Губернатору, для предложенія Городской Распорядительной Думѣ къ надлежащему исполненію.

Государь Императоръ, изъявивъ на то Высочайшее соизволеніе, на всеподданнѣйшей докладной запискѣ, въ 16-й день сего Мая, изволилъ собственноручно написать:

„*Благодарить, и сказать моимъ добрымъ братьямъ, я инаго отъ нихъ не ожидалъ, я сердце ихъ знаю и этимъ горжусь.*“

Такое выраженіе чувствъ Монарха къ Его вѣрноподданнымъ останется навсегда однимъ изъ прекраснѣйшихъ событій счастливаго настоящаго и залогомъ великихъ дѣлъ въ будущемъ.

—

Изъ Риги пишутъ (въ тамошнихъ газетахъ) отъ 9-го Мая, что тамъ 850 кораблей ждутъ нагрузки хлѣба, для отвоза его въ Германію, Англію и Голландію. На пароходѣ „Александра“, содержащемъ сообщеніе между Ригою и Любекомъ, отправлено около 60-ти ластовъ ржи.

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 20 Мая.

Въ Австрійскомъ Наблюдателѣ обнародованъ Императорскій патентъ, коимъ подтверждаются статуты вновь учрежденной академіи наукъ. Академія будетъ состоять изъ 48 дѣйствительныхъ и 24 почетныхъ членовъ, и кромѣ того нѣсколькихъ членовъ-корреспондентовъ. Она будетъ раздѣляться на два отдѣленія, именно: отдѣленіе математическихъ и естественныхъ наукъ и отдѣленіе исторіи, языковъ и древностей. Академія будетъ имѣть президента, вице-президента и двухъ

Polężajewa, Mikołaja *Terlikowa*, Mikołaja *Charyczkowa*, Iwana *Strunnikowa* i syna kupieckiego Eliasza *Tiumenewa*, i oświadczył im osobiście, że jest życzeniem N. Pana, aby z tych zapasów zboża, które przy teraźniejszém potrzebowaniu będą dostarczone do Petersburga dla handlarzy ogółowych, oddzielali stopniowo, naprzykład, dziesiątą część, dla przedawania miejscowym mieszkańcom podług cen umiarkowanych.

Wezwani przez P. Ministra Skarbu kupcy zbożowi wysłuchali z najgłębszą czcią życzenia Najjaśniejszego Ojca swoich poddanych, i ze zwykłą dla Rossyanina gotowością do wszystkiego co jest dobrém i piękném, jednomyślnie zobowiązali się sami, jako też wynurzyli przekonanie, że podobnież zobowiążą się i inni kupcy zbożowi, oddzielać dziesiątą część wszelkiego do nich należącego zboża, dla przedawania w Petersburgu podług cen umiarkowanych.

Oświadczenie kupców zbożowych doszło, za pośrednictwem P. Ministra Skarbu, do wiadomości Najjaśniejszego Pana, i zjednało szczególne Monarsze zadowolenie.

Wkrótce też kupcy sporządzili akt, wyrażający przyjęty przez nich obowiązek, i z podpisami prawie wszystkich swoich spółbraci, trudniących się ogółowym handlem zboża, złożyli go P. Ministrowi Skarbu. Na uzupełnienie zaś tego, d. 15 Maja podali temuż P. Ministrowi Skarbu inny akt, z oznaczeniem w nim cen, podług których postanowili przedawać swoje zapasy zboża na zasadzie wymienionych w akcie prawideł. Ceny te są następujące: mąkę żytnią po 5 rub. 50 kop. za kul (9 pudów 12 funtów), owies po 3 rub. 75 kop. i krupy gryczane po 6 rub. sr. za czetwiert (pół beczki); co się zaś tyczy saméj przedaży, uważali za rzecz słuszną polecić Miejskiemu St. Petersburgskiemu Ekonomicznemu Ratuszowi, aby tenże wyznaczył w każdéj części miasta ile będzie potrzeba kupców, znajomych ze swojéj sumienności, dla wydawania mieszkańcom świadectw, w których powinno być oznaczono komu, ile, i jakiego gatunku zboża ma być wydano. Na mocy takiego świadectwa, Kantor Brzegowy wydaje bilet na imie kupca, od którego można otrzymać żądaną ilość zboża podług ustanowionéj ceny.

P. Minister Skarbu, znajdując, że oznaczone przez kupców ceny są bardzo zniżone w porównaniu z obecnie istniejącemi, i że prawidła dla przedawania mieszkańcom są też zaspakajające, przedstawiał całą tę rzecz na uwagę Jego Cesarskiej Mości, prosząc o Najwyższe pozwolenie zakommunikowania środków podanych przez kupców St. Petersburgskiemu Wojennemu Jenerał-Gubernatorowi, aby ten ze swojéj strony zalecił Miejskiemu Ekonomicznemu Ratuszowi przyprowadzić to wszystko do należytego wykonania.

Jego Cesarska Mość, oświadczywszy na to Najwyższe zgodzenie się, na najpoddanniejszém przedstawieniu, 16 Maja, własnoręcznie raczył napisać:

„*Podziękować, i powiedzieć moim dobrym braciom, że czego innego od nich nie oczekiwałem; znam ich serce i z tego się pysznię.*“

Takie wynurzenie uczuć Monarchy ku swoim wiernym poddanym, zostanie na zawsze jednym z najpiękniejszych wypadków szczęśliwéj teraźniejszości i rękojmią wielkich czynów na przyszłość.

—

Piszą z Rygi (w tamecznych gazetach) pod d. 9-go Maja, że 850 okrętów oczekują tam na ładunek zboża dla przewiezienia go do Niemiec, Anglii i Hollandyi. Na parostatku *Alexandra*, utrzymującym kommunikacyą między Rygą i Lubeką, wysłano około 60 łasztów żyta.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Austrya.

Wiedeń, 20 maja.

Dostrzegacz Austryacki ogłosił patent Cesarski, potwierdzający statuta nowo-ustanowionéj Akademii Nauk. Ta składać się będzie z 48 członków czynnych, 24 honorowych i pewnéj liczby członków korrespondentów. Podzielona będzie na dwie klassy: nauk matematycznych i przyrodzonych, i na klassę historyi, języków i starożytności. Akademia będzie miała Prezesa, Wice-Prezesa i dwóch Sekretarzy, z których piérwszy sprawować będzie obowiązki Sekretarza Jeneralnego. Wszyscy ci urzędnicy obie-

секретарей, изъ коихъ первый будетъ исправлять должность генеральнаго секретаря. Чиновники сіи будутъ избираемы изъ числа дѣйствительныхъ членовъ и утверждаемы Императоромъ. На содержаніе академіи положено въ годъ 40,000 рейнскихъ гульденовъ, изъ коихъ президентъ будетъ получать 3,000 р. г. въ годъ, вице-президентъ 2,500, исправляющій должность перваго секретаря 2,000, а второй 1,500. Попечителемъ академіи назначенъ эрцъ-герцогъ Іоаннъ. По обнародованному списку членовъ, видимъ имена знаменитыя на поприщѣ наукъ и литературы, а въ томъ числѣ хорошо намъ извѣстныя, господъ: Бальби, Грильпарцера, Гаммера, архіепископа Пыркера и Шафарика.

— Здѣсь составилось общество, которое будетъ снабжать необходимыми жизненными потребностями жителей Вѣны и окрестностей, которые по недостатку въ работѣ, остаются безъ занятій.

Краковъ, 19 Мая.

Для сравненія Кракова и его округа съ Галиціею въ отношеніи непостоянныхъ налоговъ, съ 11 Августа сего года введенъ будетъ общій продовольственный налогъ, который существуетъ въ Галиціи.

Франція.

Парижъ, 21 Мая.

Вчера происходили въ палатѣ перовъ пренія о проектѣ капитула св. Діонисія; проектъ этотъ принятъ сегодня 169-ю голосами противъ 50.

— Палата депутатовъ утвердила вчера отчеты за 1844 годъ, 209 голосами противъ 27. Сегодня палата разсматривала проектъ закона о назначеніи пособій почтмейстерамъ.

— Пренія о бюджетѣ начнутся въ палатѣ депутатовъ около 15 Іюня а засѣданія будутъ закрыты около 20 Іюля.

— Генералъ Молинъ де Сентъ-Іонъ, бывшій военный министръ, назначенъ членомъ коммисіи пѣхоты. Комендантъ Мазель, начальникъ собственной канцеляріи военнаго министра, снова вступаетъ въ прежнюю должность эскадроннаго командира, а на мѣсто его назначенъ будетъ капитанъ Гиленъ де Лагонди.

— Носятся слухи, что принцъ Жуэнвильскій будетъ отозванъ въ Парижъ и передастъ команду надъ эволюціонною эскадрою адмиралу Мако. Принцъ предполагалъ, кажется, сдѣлать маневры, чтобы убѣдиться въ искусствѣ своихъ подчиненныхъ, что однако не было одобрено въ Тюльери; кромѣ того онъ написалъ брошюру о злоупотребленіяхъ въ адмиралтействѣ и въ управленіяхъ главныхъ военныхъ гаваней.

— Всѣ корабли французскаго флота на Средиземномъ морѣ, получили предписаніе пополнить всѣ свои запасы въ теченіи нѣсколькихъ дней и немедленно выйти въ море; предназначеніе ихъ неизвѣстно.

— Герцогъ Монтебелло принялъ предложенное ему морское министерство и долженъ сегодня прибыть изъ Неаполя въ Парижъ.

— Маркизъ Норменби отправляется сегодня съ своею супругою въ Лондонъ, но чрезъ двѣ недѣли возвратится сюда и снова вступитъ въ должность посланника.

— Шерифъ Бу-Маза третьяго дня былъ представленъ Королю и Королевской фамиліи.

— По полученнымъ изъ Алжиріи извѣстіямъ отъ 9 числа с. м., экспедиція въ Кабилію находилась, 7-го числа, въ лагерѣ близъ Дра-Коруха. Къ вечеру прибылъ въ отрядъ маршалъ Бюжо со своимъ главнымъ штабомъ. 8-го числа, утромъ, отрядъ выступилъ въ дальнѣйшій походъ въ Бугію, подъ личною командою маршала. Передъ выходомъ маршалъ издалъ прокламацію ко всѣмъ племенамъ, объявляя, что этой экспедиціи должны опасаться только тѣ племена, начальники которыхъ исполняютъ повелѣнія Шерифа Мулей-Могамеда, подстрѣкающаго ихъ къ войнѣ.

— Старшій сынъ Іеронима Бонапарте, скончался во Флоренціи на 35 отъ роду.

— Въ *Union* сообщаютъ, что во время конныхъ скачекъ въ Шантильи, одинъ изъ высшихъ офицеровъ, занимающій должность въ Тюльери (Г. Гюденъ, сынъ Наполеоновскаго генерала того же имени и владѣлецъ большаго имѣнія), за употребленіе шулерскихъ способовъ при игрѣ въ ландскнехтъ, заставленъ былъ оставить должность и переселиться въ Америку.

rani będą z grona członków czynnych, i dopiéro za potwierdzeniem Cesarskiém rozpoczną swe obowiązki. Uposażenie tego zakładu wynosi 40,000 reńskich rocznie; z téj summy Prezes pobierać będzie rocznie 3,000 reńskich, Wice-Prezes 2,500, piérwszy Sekretarz, pełniący obowiązki Sekretarza Jeneralnego 2,000, a drugi 1,500. Kuratorem akademii mianowany został Arcy-Xiążę Jan; w liczbie zaś 46 członków już ogłoszonych, widzimy znakomite imiona w literaturze i umiejętnościach, a nadewszystko bliżéj nam znanych Balbiego, Grillparzera, Hammera, Arcybiskupa Pyrkera i Schaffarika.

— Utworzyło się tutaj stowarzyszenie, mające na celu zaopatrywać w niezbędne potrzeby życia osoby zostające mimowoli bez zatrudnienia, a zamieszkujące Wiedeń i jego okolice.

Kraków, 19 maja.

W celu zrównania Krakowa i jego okręgu z Galicyą pod względem podatków niestałych, z dniem 1 sierpnia r. b. zaprowadzony zostanie ogólny podatek konsumcyjny, jaki istnieje w Galicyi.

Francya.

Paryż, 21 maja.

Izba Parów prowadziła wczoraj dalsze rozprawy nad projektem kapituły w St. Denis, który został dzisiaj przyjęty większością 169 głosów przeciw 50.

— Izba Deputowanych zatwierdziła wczoraj rachunki z 1844 roku, większością 209 głosów przeciw 27. Dzisiaj roztrząsała projekt do prawa względem udzielenia wsparcia pocztmistrzom.

— Rozprawy nad budżetem mają się rozpocząć w Izbie Deputowanych około 15 czerwca, posiedzenia zaś zostaną zamknięte około 20 lipca.

— Jenerał Moline de St. Yon, były Minister wojny, został mianowany członkiem kommissyi piechoty; komendant Mazel, były naczelnik gabinetu Ministra wojny, obejmuje znowu swe miejsce dawniejsze, jako szef szwadronu w sztabie ministerstwa, następcą zaś jego będzie kapitan Guilhen de Lagondie.

— Słychać, że Xiążę Joinville zostanie odwołanym do Paryża, i ustąpi dowództwa eskadry ewolucyjnéj Admirałowi Mackau. Różne stąd wnioski wyprowadzają. Xiążę zamierzał podobno odbyć wielkie manewra, w Tuileryach niepochwalane, dla przekonania się o zręczności marynarzy, oraz napisał broszurę o nadużyciach w administracyi marynarki i w służbie przy wielkich portach wojennych.

— Wszystkie okręty floty francuzkiéj z morza Śródziemnego otrzymały rozkaz uzupełnić swe zapasy w przeciągu kilku dni i wyruszyć bezzwłócznie na morze. Ich przeznaczenie nie jest jeszcze wiadome.

— Xiążę Montebello przyjął ofiarowane mu ministerstwo marynarki, i miał najpóźniéj dzisiaj przybyć z Neapolu do Paryża.

— Margrabia Normanby wyjeżdża dzisiaj ze swą małżonką do Londynu, zkąd powróci tutaj za dwa tygodnie, i obejmie na nowo posadę poselską.

— Szeryf Bu-Maza był przedstawiony onegdaj Królowi i rodzinie Królewskiéj.

— Według nadeszłych z Algieryi wiadomości, pod dniem 9 b. m., wyprawa do Kabylii znajdowała się dnia 7-go w obozie blizko Dra-Koruch. W wieczór przybył do kolumny Marszałek Bugeaud z swym głównym sztabem. Dnia 8 rano udała się kolumna w dalszy pochód do Budżyi pod osobistem dowództwem Marszałka. Przed wyprawą wydał Marszałek odezwę do wszystkich pokoleń, oświadczając, że tylko te pokolenia lękać się mają téj wyprawy, których naczelnicy słuchają rozkazów Szeryfa Muley Mohameda, podburzającego ich do wojny.

— Najstarszy syn Hieronima Bonapartego umarł we Florencyi przeżywszy lat 35.

— *Union* donosi, iż w czasie wyścigów konnych w Chantilly, jeden z wyższych oficerów, mający urząd w Tuileryach (Gudin, syn Napoleońskiego Jenerała tegoż nazwiska i właściciel wielkiego majątku), z powodu użycia szulerskich sposobów przy grze w landskuechta, zmuszony został opuścić swe miejsce i wynieść się do Ameryki.

22 *Мая.*

Испанскій посланникъ, генералъ Нарваэсъ, имѣлъ честь поднести Королю, вчера въ аудіенціи, кредитивныя свои грамоты.

— Процессъ по дѣлу генерала Кюбьера начнется послѣ закрытія палатъ, въ концѣ Іюня мѣсяца.

— Военный министръ генералъ Трезель объявилъ вчера въ коммисіи палаты депутатовъ, что экспедиція маршала Бюжо въ Кабилію не потребуетъ ни новыхъ расходовъ, ни усиленія Африканской арміи, число которой въ нынѣшнемъ году не будетъ превышать 94,000 человѣкъ.

— Извѣстіе о возвращеніи изъ С. Петербурга вице-директора банка, Г. Верне, не подтвердилось; онъ прибылъ туда 5 с. м.

— Первый секретарь посольства въ Константинополѣ, Г. Эрнестъ Барантъ, прибылъ съ весьма важными депешами къ правительству.

— Изъ Константинополя сообщаютъ намъ, что тамошній французскій посланникъ издалъ циркуляръ ко всѣмъ французскимъ консуламъ въ Оттоманской Имперіи, чтобы они покровительствовали греческимъ подданнымъ, въ случаѣ справедливости ихъ жалобъ.

— Прошеніе Іеронима Бонапарте, ходатайствующаго объ уничтоженіи постановленія объ изгнаніи, къ коему приговорены члены его семейства, предложено было палатѣ перовъ герцогомъ Неемъ.

— Въ *Gazette de Languedoc* сообщаютъ, что тамъ произведенъ былъ домовый обыскъ, и ночью на 12-е Мая арестовано 60 чел. Испанцевъ, проживавшихъ съ нѣкотораго времени.

— Бу-Маза, третьяго дня, отправился въ Венсенн, и былъ представленъ герцогу Монпансье въ присутствіи множества офицеровъ разныхъ степеней. Это собраніе, по видимому, произвело на него большое впечатлѣніе. Капитанъ Ришаръ, обыкновенно сопровождающій Бу-Мазу, разсказывалъ весьма любопытныя подробности о его похожденіяхъ, которыя могли бы составить предметъ весьма занимательной эпопеи. Краснорѣчіе и храбрость были главными средствами Бу-Мазы, и никто въ мужествѣ не могъ сравняться съ нимъ.

— Изъ великолѣпныхъ и художественныхъ произведеній, собранныхъ въ Венсеннѣ герцогомъ Монпансье, Бу-Маза удивлялся преимущественно подаркамъ, привезеннымъ герцогомъ съ Востока. При этомъ поразила всѣхъ весьма тонкая лесть, которая обращена была къ нашимъ офицерамъ. Взглянувъ на полное вооруженіе древнихъ нашихъ рыцарей, Бу-Маза сказалъ: „Когда воины покрывались желѣзомъ, тогда напрасно старались ворваться въ Африку; ваши солдаты, завоевавшіе Алжирію, не нуждались въ броняхъ; потому что сердца ихъ были стальныя.“

24 *Мая.*

Палата депутатовъ, разсматривала вчера въ отдѣленіяхъ два предложенія и одинъ проектъ закона, т. е. предложеніе г-на Бервиля,—чтобы государственные чиновники, по дѣламъ объ оклеветаніи, подавали жалобы прямо въ судъ присяжныхъ, и предложеніе г-на Кремье,—чтобы члены обѣихъ палатъ не состояли на службѣ въ управленіи желѣзныхъ дорогъ. Первое предложеніе немедленно было отвергнуто, а второе передано въ подлежащую коммисію. За симъ, отдѣленія, безъ преній избрали членовъ въ коммисію, учрежденную для разсмотрѣнія проекта закона, на основаніи котораго имѣетъ быть назначена сумма 13,600,000 фран. на окончаніе трехъ желѣзныхъ дорогъ, т. е. 4,000,000 фр. на дорогу изъ Парижа въ Лиль, 5,000,000 на пріобрѣтеніе земель подъ дорогу изъ Авиньона въ Марсель, а 4,600,000 на починку Орлеанской дороги, поврежденной прошлогоднимъ разлитіемъ.

— Коммисія палаты депутатовъ по алжирскимъ дѣламъ постановила внести въ палату проектъ, чтобы министры представили ей отчетъ въ 1848 году о мѣрахъ принятыхъ къ учрежденію въ Алжиріи гражданскаго управленія.

— Въ *Constitutionnel* утверждаютъ, что въ коммисіяхъ палаты депутатовъ, оппозиція не имѣетъ представителей и что чиновники овладѣли въ нихъ голосами, потому что въ одной бюджетной коммисіи, на 18 голосовъ приходится 10 чиновниковъ, въ другихъ же, въ которыхъ состоитъ по 9 членовъ, находится по 7-и и 8-ми чиновниковъ.

Dnia 22 *maja.*

Jenerał Narvaez na wczorajszém posłuchaniu miał zaszczyt złożyć Królowi uwierzytelniające go listy.

— Process przeciw Jenerałowi Cubiéres rozpocznie się dopiéro po zamknięciu obrad Izb, to jest przy końcu Lipca.

— Jen. Trezel, nowy Minister wojny, zapewnił wczoraj kommissyą kredytów nadzwyczajnych Izby Deputowanych, że wyprawa Marszałka Bugeaud do Kabylii nie pociągnie za sobą ani nowych wydatków, ani też pomnożenia wojska w Afryce, które w tym roku tylko 94,000 głów wynosić będzie.

— Nie potwierdza się doniesienie o powrócie z Petersburga P. Vernes, Wice-Gubernatora banku; pomieniony bowiem urzędnik przybył tam dopiéro 5-go b. m.

— P. Ernest Barante, piérwszy Sekretarz poselstwa w Konstantynopolu, przybył z nader pilnemi depeszami do rządu.

— Dowiadujemy się z Konstantynopola, że tameczny Poseł francuzki wydał okolnik do wszystkich Konsulów francuzkich w państwie Ottomańskiém, aby udzielali opiekę poddanym greckim, w razie ich sprawiedliwych zażaleń.

— Petycya Hieronima Bonapartego, w któréj prosi o zniesienie wygnania, na które członkowie jego familii we Francyi skazani zostali, przełożoną także została przez Xięcia Ney Izbie Parów.

— Według *Gazette de Languedoc*, zaszły tam przeszukiwania domów, i w nocy z dnia 11 maja uwięziono 60 Hiszpanów, którzy tam od niejakiego czasu bawili.

— Onegdaj Bu-Maza udał się do Vincennes i był przedstawiony Xięciu Montpensier, w przytomności mnóstwa oficerów różnych stopni. To zgromadzenie zdawało się czynić na nim wielkie wrażenie. Kapitan Richard, który zwykle towarzyszy Bu-Mazie, opowiadał bardzo ciekawe szczegóły o awanturniczém życiu jego, które utworzyćby mogły interessującą epopeę. Wymowa i waleczność głównemi były jego środkami, i nikt w męztwie sprostać mu nie zdołał.

— Pomiędzy świetnemi i artystycznemi bogactwami, nagromadzonemi aż do zbytku przez Xięcia Montpensier w Vincennes, Bu-Maza najwięcéj podziwiał podarunki, które Królewicz przywiózł z podróży po Wschodzie. Uderzyło wszystkich bardzo zręczne pochlebstwo, które zwrócił do naszych oficerów. Widząc kompletne zbroje dawnych naszych rycerzy, rzekł: „Gdy wojownicy okrywali się w ten sposób żelazem, napróżno usiłowali wedrzeć się do Afryki; wasi żołnierze, którzy zdobyli Algieryą, nie potrzebowali kirasów, ich serca były żelazem.“

Dnia 24 *maja*

Biura Izby Deputowanych rozważały onegdaj dwa wnioski i jeden projekt do prawa, to jest, wniosek P. Berville, aby urzędnicy publiczni w sprawach o potwarz, zanosili skargi swoje wprost do sądu przysięgłych, i wniosek P. Cremieux, aby żaden członek obu Izb nie należał do zarządu dróg żelaznych. Piérwszy został natychmiast odrzucony, drugi zaś przesłany właściwéj kommissyi. Następnie, biura bez sporów wybrały kommissyą do przejrzenia projektu do prawa, mocą którego ma być uchwalona summa 13,600,000 fr na dokończenie trzech dróg żelaznych, to jest: 4,000,000 na drogę z Paryża do Lille, 5,000,000 na zapłacenie gruntów pod drogę z Awinionu do Marsylii, a 4,600,000 na naprawę drogi Orleańskiéj, uszkodzonéj znacznie przeszłorocznym wylewem.

— Kommissya Izby Deputowanych do spraw Algierskich postanowiła wnieść projekt na posiedzenie Izby, aby Ministrowie zdali jéj sprawę w 1848 r. ze środków, jakie przedsięwzięli w przedmiocie zaprowadzenia administracyi cywilnéj w Algieryi.

— *Constitutionnel* utrzymuje, że w kommissyach Izby Deputowanych oppozycya nie jest reprezentowaną, i że urzędnicy najwięcéj w nich mają głosów, gdyż w saméj kommissyi budżetowéj, na 18 członków jest 10 urzędników, w innych zaś liczących po 9 członków bywa, 8 lub 7-miu urzędników.

— Въ Монитерѣ пишутъ, что потери, причиненные прошлогоднимъ разлитіемъ рѣкъ, составляютъ сумму въ 27,677,000 фр. а добровольныя приношенія для потерпѣвшихъ 3,507,000. Богатые люди понесли потери на 15,000,000 фр.; но они не получили вознагражденія, бѣдные же потеряли 12,000,000, слѣдовательно, по раздѣлу пожертвованныхъ денегъ, четвертая часть потерь имъ вознаграждена.

— Министръ Дюшатель снова заболѣлъ лихорадкою, и потому, въ теченіе нѣкотораго времени, не будетъ присутствовать въ засѣданіяхъ палатъ.

— Французская академія разсматриваетъ новое открытіе, которое для медицинскаго міра сдѣлается чрезвычайно важнымъ; это есть способъ раздробленія мочеваго камня посредствомъ электричества, въ продолженіе неболѣе полуминуты, и безъ малѣйшей боли со стороны страждущаго. Нынѣшній годъ можно считать самымъ благопріятнымъ для хирургіи.

Англія.

Лондонъ, 20 *Мая.*

Парламентскія пренія въ послѣдніе два дня были не занимательны. Въ верхней палатѣ разрѣшено вторичное чтеніе билля о бѣдныхъ; принятъ проектъ о сокращеніи срока военной службы, и допущено чтеніе въ третій разъ билля о бѣдныхъ въ Ирландіи. Въ нижней палатѣ разсматривали, при вторичномъ чтеніи, билль объ измѣненіи главнаго управленія призрѣнія бѣдныхъ.

— Носятся слухи, что если дѣла позволятъ, то парламентъ будетъ распущенъ 19 или 20 Іюня, въ противномъ же случаѣ, въ первыхъ числахъ Іюля.

— Въ минувшую Субботу, т. е. 16 с. м. въ Дублинскомъ замкѣ скончался лордъ-намѣстникъ Ирландіи гр. Бесборо, который занималъ эту должность со времени вступленія въ кабинетъ лорда Росселя, и своимъ управленіемъ, во время самаго величайшаго недостатка, снискалъ всеобщее уваженіе и признательность. Во время министерства лорда Мельбурна, онъ управлялъ министерствомъ внутреннихъ дѣлъ, подъ именемъ виконта Дункапона. Онъ жилъ 66 лѣтъ. Обнародованнымъ вчера королевскимъ декретомъ, управленіе Ирландіею поручено коммиссіи, въ коей засѣдаютъ: канцлеръ Ирландіи Бреди, Дублинскій архіепископъ, герцогъ Лейчестерскій и главнокомандующій войсками въ Ирландіи, генералъ-лейтенантъ Блакней.

— На сихъ дняхъ прибылъ сюда, съ двумя своими сыновьями, герцогъ Палмелла.

— Въ Манчестерѣ, по случаю остановки фабрикъ, число праздныхъ ремесленниковъ, ежечасно возрастаетъ. Прибывшіе туда ирландскіе выходцы завезли прилипчивую горячку.

21 *Мая.*

Вчера, происходило засѣданіе тайнаго совѣта, на которомъ назначенъ лордомъ-намѣстникомъ Ирландіи графъ Кларендонъ. Онъ немедленно отправится къ своему посту.

— Верхняя палата, послѣ непродолжительныхъ и не важныхъ совѣщаній, отсрочила свое засѣданіе по 28 число с. м.

— Нижняя палата, послѣ продолжительныхъ преній, утвердила вторичное чтеніе билля объ ирландскихъ нищихъ, большинствомъ 218 голосовъ противъ 42.

— Адмиралъ сэръ Чарльсъ Непиръ находится еще въ Портсмутѣ, и чрезъ десять дней отправится къ мѣсту своего назначенія. Извѣстіе, будто бы онъ назначенъ начальникомъ флота въ Средиземномъ морѣ, оказалось неточнымъ; онъ смѣнитъ адмирала Паркера въ Лиссабонѣ, а сей послѣдній приметъ начальство надъ флотомъ въ Средиземномъ морѣ. Адмиралъ Непиръ командовалъ нѣкогда португальскимъ флотомъ; поэтому ему ближе извѣстны дѣла этой страны, и онъ можетъ содѣйствовать къ возстановленію тамъ спокойствія.

— По полученнымъ изъ Португаліи донесеніямъ отъ 16 Мая, Опортская юнта, послѣ 8-ми-дневныхъ совѣщаній, отвергла условія примиренія.

— Въ Опорто разнесся слухъ, что Донъ Мигуэль произвелъ высадку въ виду Вильконды и отправился въ Опорто.

23 *Мая.*

Королева отправилась третьяго дня съ своимъ супругомъ въ Кларемонтъ.

— Według *Monitora*, szkody, przez wylewy przeszłoroczne zrządzone, wynoszą 27 677,000 fr. składki zaś na ich pokrycie 3,507,000 fr. Bogaci ludzie ponieśli około 15,000,000 fr. straty i téj im nie wynagrodzono, ubodzy zaś przeszło 12,000,000; zatém z rozdzielonych pomiędzy nich składek wróciła im się część czwarta.

— Minister Duchatel znowu zapadł na febrę, zatém przez niejaki czas nie będzie miał udziału w pracach prawodawczych.

— Akademii francuzkiéj przełożono nowe odkrycie, które dla świata medycznego niezmiernie ważném się stanie; jestto sposób kruszenia kamienia pęcherzowego za pomocą elektryki, w przeciągu najwięcéj pół minuty i bez najmniejszego bolu ze strony cierpiącego. Rok teraźniejszy jest dla chirurgii błogosławionym rokiem!

Anglia.

Londyn, 20 *maja.*

Rozprawy parlamentowe z ostatnich dwóch dni mało przedstawiają interessu. W Izbie Wyższéj zgodzono się na powtórne odczytanie bilu o ubogich; przyjęto projekt skrócenia lat służby wojskowéj, i przypuszczono do odczytania, po raz trzeci, Irlandzki bil o ubogich. W Izbie Niższéj roztrząsano, przy drugiém odczytaniu, bil o zmianie centralnéj administracyi ubogich.

— Słychać, że jeżeli interesssa pozwolą, wówczas parlament zostanie rozwiązany 19 go lub 20-go czerwca. W przeciwnym razie, rozwiązanie nastąpi w pierwszym tygodniu lipca.

— W zeszłą Sobotę, d. 16 b. m., zakończył życie w zamku Dublińskim Lord-Namiestnik Irlandyi, Hrabia Besborough, który zajmował ten urząd od wejścia do ministerstwa Lorda J. Russel, i zarządem swoim, przez czas największéj nędzy, zjednał sobie powszechny szacunek i wdzięczność. W ostatniém ministerstwie Lorda Melbourne kierował on wydziałem spraw wewnętrznych, pod tytułem Wice-Hrabiego Duncanon. Żył lat 66. Dekret królewski, ogłoszony wczoraj, tymczasowy zarząd Irlandyi, poruczа Kommissyi złożonéj z Kanclerza Irlandyi, Brady; Arcybiskupa Dublinu, Xięcia Leicester, i dowódzcy wojsk w Irlandyi, Jenerał-Porucznika Blackeney.

— W tych dniach przybył tu, z dwóma swymi synami, Xiążę Palmella.

— W Manchester, z powodu zamknięcia fabryk, liczba biédnych robotników bez zatrudnienia, wzrasta coraz bardziéj. Przybywający tam także w massie wychodźcy Irlandzcy, przynieśli z sobą zaraźliwą gorączkę.

Dnia 21 *maja.*

Wczoraj odbywała się tajna rada, na któréj Wice-Królem, czyli Lordem Namiestnikiem Irlandyi mianowany został Hr. Clarendon. Lord pomieniony uda się natychmiast dla objęcia swojéj posady.

— Izba Wyższa, po krótkich i mało znaczących obradach, odroczyła swe posiedzenie do 28 b. m.

— W Izbie Niższéj, po długich sporach, przystąpiono do drugiego odczytania bilu o ubogich Irlandzkich, a to większością 218 głosów przeciw 42. Izba odroczyła się także do d 28.

— Sir Karol Napier bawi jeszcze w Portsmouth i dopiéro za dni 10 na miejsce swego przeznaczenia odpłynie. Admirał rzeczony nie udaje się na morze Śródziemne, jak to dawniéj donoszono, ale zastąpi w Lizbonie Admirała Parker, który znowu dowództwo na morzu Śródziemném obejmie. Sir Karol Napier dowodził niegdyś flotą Portugalską; zatém najlepiéj jest obeznany ze sprawami tego kraju, i może wpływać osobiście na jego uspokojenie.

— Według nadeszłych z Portugalii wiadomości pod d. 16 maja, Junta w Oporto, po 8 dniowych naradach, odrzuciła warunki pojednania (Ob. Portugalia).

— W Oporto rozeszła się wieść że Don Miguel wylądował pod Villeconde z angielskiego brygu i jest w drodze do Oporto.

Dnia 23 *maja.*

Królowa wyjechała onegdaj z małżonkiem swoim do Claremont.

— Здѣсь разнесся было слухъ о высадкѣ Донъ Мигуэля въ Португаліи; слухъ этотъ нынѣ подтверждается не только напечатанными въ *Times* и *M. Chronicle* письмами, но даже увѣряютъ, что Донъ Мигуэль прибылъ въ Опорто, гдѣ тайно проживаетъ, ожидая благопріятнаго времени, для начатія переговоровъ съ юнтою. Однако въ письмахъ сихъ соглашаются въ томъ, что онъ не успѣетъ расположить въ свою пользу юнты, и если только Королева согласится на главнѣйшія условія, предложенныя ей юнтою, то она не предприметъ ничего противъ безопасности престола и династіи Доньы Маріи.

— По извѣстіямъ изъ всѣхъ провинцій страны, урожаи будутъ весьма обильны.

— На прошлой недѣлѣ, обращеніе ассигнацій въ англійскохъ банкѣ уменьшилось 418,110 ф. ст., а наличный капиталъ увеличился 281,234; притомъ есть надежда, что на этой недѣлѣ еще болѣе поступитъ въ банкъ звонкой монеты. Курсъ кредитныхъ цѣнностей нѣсколько возвысился, какъ по поводу погоды, предвѣщающей хорошій урожай, такъ и по случаю приближенія срока для окончанія счетовъ.

— Здѣсь скончался знаменитый типографъ Клоусъ, который владѣлъ самою величайшею въ мірѣ типографіею; принадлежащія къ сей типографіи строенія составляли почти отдѣльную часть города надъ Темзою. Онъ первый примѣнилъ паръ къ типографскому искуству.

Германія.

По полученіи извѣстія о запрещеніи вывоза хлѣба изъ австрійскихъ владѣній, правительство наше съ своей стороны предписало таможнямъ, на границахъ Тироля и Форарльберга, прекратить съ 14 Мая отпускъ хлѣба въ означенныя австрійскія провинціи.

— Изъ Штутгарта пишутъ, что одинъ бумажный фабрикантъ изъ гейденгейма сдѣлалъ открытіе, которое, если окажется дѣйствительнымъ, выведетъ совсѣмъ изъ употребленія всѣ вещества, употребляемыя нынѣ вмѣсто хлѣба (*Brodsurrogate*), какъ то, сушеную и молотую тыкву, свеклу и т. п. и прекратитъ немедленно господствующую нынѣ дороговизну хлѣба. Фабрикантъ этотъ утверждаетъ, что онъ открылъ чрезвычайно дешевое и неоскудѣвающее вещество, которое, съ примѣсью ржаной или пшеничной муки, даетъ вкусный и питательный хлѣбъ, фунтъ котораго не обойдется даже и въ два крейцера (около 2 коп. сер.), между тѣмъ какъ нынѣ за фунтъ обыкновеннаго хлѣба платятъ почти по пяти крейцеровъ. Изобрѣтатель представилъ коммисіи, наряженной Виртембергскимъ министерствомъ внутреннихъ дѣлъ; пробу своего хлѣба, признанную очень удовлетворительною въ отношеніи ко вкусу, но питательность онаго еще не изслѣдована. Полагаютъ, что если это открытіе признано будетъ дѣйствительнымъ, то есть предетавляющимъ возможность для употребленія въ большемъ размѣрѣ, то оно поведетъ къ совершенному измѣненію всѣхъ отношеній народнаго хозяйства. Газета, напечатавшая впервые сіе извѣстіе, надѣется сообщить своимъ читателямъ дальнѣйшія подробности и послѣдствія онаго въ непродолжительномъ времени.

— Въ Ганноверской газетѣ напечатано: Съ нѣкотораго времени у насъ стали испытывать, не льзя ли ввести въ употребленіе въ пищу лошадинаго мяса. Результатъ былъ столь удовлетворителенъ, что съ 27 Марта по 5-е Апрѣля, въ бойнѣ убили 10 лошадей и продали ихъ мясо. (Въ Виртембергскомъ Королевствѣ также употребляютъ уже въ пищу лошадиное мясо.

— Историческое общество имени князей Яблоновскихъ въ Лейпцигѣ, предложило для конкурса на полученіе награды въ 1847 годъ слѣдующую задачу: Изслѣдовать древнее населеніе словенскаго племени въ Мисніи, Турингіи, Франконіи и Линебургѣ: начертать исторію сліянія онаго съ Германцами, и показать памятники словенскихъ стихій, которые тамъ сохранились донынѣ.— Награда состоитъ изъ 48 червонцевъ. Разсужденія должны быть писаны на языкахъ: латинскомъ, французскомъ или нѣмецкомъ; рукопись должна быть четка и снабжена девизомъ, а также запечатаннымъ ерлыкомъ съ тѣмъ же девизомъ, заключающимъ имя и мѣстожительство сочинителя. Срокъ присылки оканчивается въ послѣднихъ числахъ Ноября сего года. Адресъ: *Секретарю Общества, Профессору Фехнеру, въ Лейпцигѣ.*

— Rozszerzona tu wieść o wylądowaniu Don Miguela w Portugalii, nie tylko się potwierdziła przez korrespondentów gazety *Times* i *Morning-Chronicle*, lecz nawet zapewniają, że Don Miguel przybył już do Oporto, gdzie znajduje się ukryty, oczekując na chwilę sposobną do traktowania z Juntą. Wszakże obaj ci korrespondenci zgadzają się w mniemaniu, że nie znajdzie Junty przychylną dla swych widoków, i byle tylko Królowa przystała na główniejsze warunki, jakie jéj Junta przełożyła, nie przedsięweźmie ona nic przeciw bezpieczeństwu tronu i dynastyi Donny Maryi.

— Według doniesień ze wszystkich punktów kraju, urodzaje będą bardzo obfite.

— W zeszłym tygodniu zmniejszył się obieg not w banku angielskim o 418,110 funt. szt., a natomiast powiększył się zapas gtowizny o 281,234 funt. szt.; przytém jest niepłonna nadzieja, że w tym tygodniu bank jeszcze większe będzie miał wpływy monety brzęczącéj. Papiery nieco się podniosły, już to z powodu pogody, wróżącéj obfite żniwa, już z blizkości zamknięcia rachunków.

— Umarł sławny drukarz Clowes, właściciel zakładu drukarskiego, najobszerniejszego w świecie; budowle należące do téj drukarni składały prawie cały cyrkuł ponad Tamizą. On piérwszy wprowadził użycie pary do działań swego kunsztu.

Niemcy.

Rząd Bawarski otrzymawszy wiadomość, że w państwach Austryackich zakazany został wywóz zboża za granicę, postanowił użyć odwetu i natychmiast rozesłał gońców do urzędów celnych, przy granicach Tyrolu i Vorarlbergu, z poleceniem, aby od dnia 14 maja wywóz zboża do pomienionych prowincyi Austryackich wstrzymany został.

— Piszą ze Stuttgardu, że pewny fabrykant papieru uczynił tam odkrycie, które, jeśli okaże się rzeczywistem, wyprowadzi z użycia wszystkie znajome dotąd surrogaty chleba, jako to; suszoną i zmieloną dynię, ćwiklę i t. d., i wstrzyma niezwłocznie panującą obecnie drożyznę zboża. Fabrykant ten powiada, że wynalazł nadzwyczaj tani i niewyczerpany materyał, który z domieszaniem żytniéj lub pszennéj mąki, daje smaczny i pożywny chleb, którego funt nawet dwóch krejcerów (około 2 kop.) kosztować nie będzie, gdy przeciwnie teraz za funt zwyczajnego płaci się prawie 5 krejcerów (około 4½ kop.). Wynalazca złożył Komissyi, wyznaczonéj przez Wirtembergskiego Ministra spraw wewnętrznych, próbkę swojego chleba, który taż Komissya uznała za dobry co do smaku, ale którego pożywność nie jest jeszcze ściśle zbadaną. Utrzymują niektórzy, że jeśli to odkrycie zostanie uznane za praktyczne, to jest, że da się wykonać na wielką stopę, tedy doprowadzi do zupełnéj zmiany wszelkich dotychczasowych stosunków narodowego gospodarstwa. Gazeta, która po raz piérwszy tę wiadomość umieściła, spodziewa się, że wkrótce udzieli swoim czytelnikom dalszych szczegółów o tém arcypożytecznem odkryciu.

— W Hannowerskiéj gazecie czytamy: Od dnia 17-go kwietnia, probowano tu, czy mięso końskie nie da się wprowadzić w użycie na pokarm. Wypadek był tak pomyślny, że do dnia 5 kwietnia, 10 koni na rzeź zabito i sprzedano. (W królestwie Wirtembergskiém jedzą już także mięso końskie).

— Towarzystwo historyczne imienia Xiążąt Jabłonowskich w Lipsku, rozpisało na rok 1847 następujące zadanie do nagrody: „Zbadać siedziby ludności Sławiańskiéj w Misnii, Turyngii, Frankonii i Lineburskiem; skreślić dzieje poniemczenia onéj, i okazać zabytki żywiołu słowiańskiego, jakie tamże dotąd się zachowały.“ Nagroda 48 dukatów.— Ubiegające się o nią rozprawy, mają być w języku łacińskim, francuzkim lub niemieckim; powinny być pisane czytelnie i opatrzone godłem, jako też opieczętowaną kartką, pod temże samém godłem, nazwisko i mieszkanie autora zawierającą. Termin nadsyłki upływa z końcem listopada r. b. Adress: *Do Sekretarza Towarzystwa, Professora Fechner, w Lipsku.*

— Въ нѣмецкихъ газетахъ приглашаютъ къ подпискѣ въ пользу доктора Джаксона въ Бостонѣ, который открылъ благодѣтельное свойство сѣрнаго эфира, или по крайней мѣрѣ первый объ этомъ обнародовалъ. Эта подписка, состоящая изъ самыхъ незначительныхъ приношеній, изъ которыхъ каждое не должно превосходить двухъ серебряныхъ грошей, будетъ распространена на всю Германію, а весь доходъ имѣетъ быть препровожденъ доктору Джаксону въ знакъ благодарности Германцевъ.

— Pisma niemieckie wzywają do narodowéj składki dla D-ra Jacksona w Bostonie, który kojące własności eteru siarczanego odkrył, lub przynajmniéj piérwszy ogłosił. Składka ta z ile możności małych datków, najwięcéj po dwa srébrne grosze, złożona, ma się rozciągnąć na całe Niemcy, a cały dochód ma być przesłany Doktorowi Jacksonowi w dowód wdzięczności Niemiec.

Италія.

Генуа, 16 Мая.

Вчера скончался здѣсь, отъ воспаленія мозга, О'Коннель. Онъ прибылъ сюда, 6-го числа, на пароходѣ изъ Мерсели, въ сопровожденіи младшаго своего сына Диніила, священника и врача, коего взялъ въ Ліонѣ. Вещи свои онъ прежде еще отправилъ въ Чивитавеккію, и чрезъ нѣсколько дней намѣренъ былъ отправиться въ Римъ. Уже на пути, а преимущественно въ Марсели, онъ былъ весьма боленъ; въ первые дни своего здѣсь пребыванія, онъ прогуливался въ экипажѣ, несмотря на то что былъ весьма слабъ; но въ продолженіе послѣдней недѣли вынужденъ былъ лежать въ постелѣ. Хотя врачи и были приглашены, но О'Коннель не хотѣлъ принимать никакихъ лекарствъ, и часто къ врачалъ оказывалъ недовѣріе, а при случаѣ и порицалъ ихъ. Борьба его со смертію была весьма тяжкая; она началась вчера по-утру, и только чрезъ 12 часовъ кончилась. Ему было 76 лѣтъ отъ роду; тѣло его будетъ набальзамировано и перевезено въ Ирландію. Собраніе любопытныхъ, желающихъ видѣть его останки, весьма значительно.

Włochy.

Genua, 16 maja.

O'Connell umarł tu wczoraj wieczorem na zapalenie mozgu. Przybył on tu d 6 parostatkiem z Marsylii, w towarzystwie swego najmłodszego syna Daniela, Xiędza i lekarza, którego w Lyonie przybrał. Rzeczy swoje wysłał już był naprzód do Civitavecchii, i za kilka dni miał udać się do Rzymu. Już w drodze, a szczególniéj w Marsylii, był bardzo słabym; w piérwszych dniach swojego tu pobytu, odbywał jeszcze przejażdżki, choć był bardzo blady i mizerny; ale przez cały ostatni tydzień zmuszony był leżeć w łóżku. Przyzwano jeszcze tutejszych lekarzy, ale O'Connell nie chciał przyjmować żadnych lekarstw; często owszem okazywał się bardzo dziwacznym i dąsał się na lekarzy. Walka jego ze śmiercią była bardzo ciężka; zaczęła się już od wczoraj rano, i dopiéro po 12 godzinach, skon zakończył jego cierpienia. Żył lat 76. Ciało jego zostało nabalsamowane i do Irlandyi ma być przewiezione. Natłok ciekawych do oglądania ciała jego, jest bardzo wielki.

Испанія.

Мадритъ, 7 Мая.

Уже нѣтъ никакого сомнѣнія, что въ Королеву дѣйствительно стрѣлями, и что два выстрѣла произведены изъ экипажа, въ которомъ до того времени сидѣлъ Г. Ла Рива, бывшій членъ редакціи журнала *Clamor public*. Хотя сей послѣдній и арестованъ полиціею, однако всѣ, знающіе его близко, недопускаютъ того, чтобы онъ совершилъ сіе злодѣяніе.

— Генералъ Незуэлла удаленъ отъ должности Андалузскаго генералъ-капитана, а на мѣсто его назначенъ снова генералъ Шелли.

— Вчера прибылъ сюда обратно изъ Лиссабона полковникъ Фиджъ, коего англійскій посланникъ отправилъ въ главную квартиру генерала Са-да-Бандейры. 24-го Апрѣля, португальская Королева подписала предложенныя ей Англіею условія къ примиренію съ инсургентами. Ночью того же числа, въ Лиссабонѣ происходило волненіе народа; въ слѣдствіе чего арестанты, находившіеся въ Лименрѣ и замкѣ св. Георгія, успѣли бѣжать. Между сими послѣдними, толпами народа и войсками завязался потомъ кровопролитный бой, въ которомъ около 60 человѣкъ лишились жизни.—Войска, оставшіяся донынѣ преданными Королевѣ, не хотѣли присоединиться къ утвержденному Ея Величествомъ договору и положить оружія. Король отправился въ главную квартиру своего генерала, графа Винхеса, на лѣвый берегъ Тага, чтобы убѣдить его къ прекращенію непріятельскихъ дѣйствій. Прибывшій сюда вчера полковникъ Фиджъ слышалъ, 2-го Мая, бѣглые ружейные и пушечные выстрѣлы по направленію Сестувала; изъ сего можно заключать, что борьба между войсками Королевы и мятежниками началась снова. Результатъ не можетъ быть сомнителенъ.

— Изъ португальскихъ провинцій получаются неблагопріятныя извѣстія для Королевы. Все народонаселеніе провинціи Тразосъ-Монтесъ присоединилось къ инсургентамъ, а состоящій въ распоряженіи хунты пароходъ *Mindello* овладѣлъ, 22 м. м., пароходомъ *Royal Tar*, который Королева приказала купить въ Англіи за 40,000 фунт. стерл., и привелъ въ Сетувалъ. На этомъ пароходѣ находились два 68-мифунтовыя орудія; пароходъ былъ отправленъ въ Фигуэру для перевезенія оттуда войскъ Королевы.

— Генералъ Эспартеро препроводилъ къ Королевѣ Изабеллѣ письмо, въ которомъ увѣряя въ своей преданности и вѣрноподданическомъ повиновеніи, убѣдительно проситъ о дозволеніи ему возвратиться въ

Hiszpania.

Madryt, 7 maja.

Nie ulega już żadnéj wątpliwości, że rzeczywiście strzelono do Krolowéj, i że te dwa strzały wyszły z powozu, w którym poprzednio siedział P. La-Riva, były członek redakcyi dziennika *Clamor publico*. Jakkolwiek tenże przez policyą aresztowany został, wszyscy jednak co go z bliska znają, nie chcą wierzyć, aby się miał tego czynu dopuścić.

— Jenerał Pezuela złożony został z urzędu Jeneralnego Kapitana Andaluzyi, który objął znowu Jenerał Shelly.

— Onegdaj wrócił tu z Lizbony Półkownik Fidge, którego Poseł angielski wysłał był do głównéj kwatery Jenerała Sa da Bandeira. Dnia 29 kwietnia podpisała Królowa portugalska podane jéj przez Anglię warunki ugody z powstańcami. W nocy tegoż dnia było w Lizbonie poruszenie ludu, w skutek czego więźniom osadzonym w Limoeiro i zamku św. Jerzego udało się wydobyć na wolność. Pomiędzy niemi, tłumami ludu i wojskiem przyszło następnie do krwawego boju, w którym około 60 osób utraciło życie. Wojska, które dotychczas były wiernemi Królowéj, nie chciały przystąpić do podpisanéj przez nią umowy i złożyć broni. Król udał się do głównéj kwatery swego Jenerała, Hr. Vinhaes, na lewy brzeg Tagu, w celu skłonienia go do zaprzestania kroków nieprzyjacielskich. Przybyły tu wczoraj Półkownik Fidge słyszał d. 2 maja żwawy ogień karabinowy i działowy w kierunku m. Setubal; zdaje się więc, że walka pomiędzy wojskiem Królowéj i powstańcami zaczęła się na nowo. Wypadek nie może być wątpliwym.

— Z prowincyi Portugalii wszystkie doniesienia brzmią coraz niepomyślniéj dla Królowéj. Cała ludność prowincyi Trasos-Montes przystąpiła do powstania, a zostający pod rozkazami Junty okręt parowy *Mindello*, zabrał d. 22 z. m. paropływ *Royal Tar*, który Królowa w Anglii za 40,000 f. szt. zakupić kazała, i sprowadził go do Setubal. Paropływ ten miał na swym pokładzie 2 działa 68-funtowe i płynął dla zabrania z Figueira wojska Królowéj.

— Jenerał Espartero przesłał Królowéj Izabelli pismo ułożone w tonie bardzo uległym, w którém zapewniając ją o swojéj przychylności i najgłębszém uszanowaniu, uprasza usilnie o pozwolenie wrócenia do Hiszpanii. Podobne

Испанію. Такого же содержанія письмо Королева получила отъ генерала Линажа и другихъ приверженцевъ Эспартеры.

— Третьяго дня здѣсь скончался внезапно президентъ конгресса, Г. Кастро-и-Оразко (маркизъ Жерони), а сегодня происходило его погребеніе съ чрезвычайнымъ великолѣпіемъ и всѣми почестями, принадлежащими фельдмарщалу.

9 Мая.

Королева живетъ въ Аранхуэзѣ, гдѣ часто катается, а иногда и сама правитъ четверкою лошадей. Е. В. пригласила министра финансовъ г-на Саламанку, чтобы онъ, какъ знатокъ, устроилъ циркъ для боя быковъ и театръ. Устроена будетъ также по приказанію Королевы, морскимъ министромъ, прогулка на рѣкѣ Тагѣ; рулемъ Королевской шлюпки будетъ управлять одинъ изъ отличнѣйшихъ адмираловъ. Король охотится за кроликами въ Каза дель Кампо, и вчера убилъ ихъ 21 штуку. Предокъ его Карлъ III убивалъ нѣкогда по 100 кабановъ въ сутки. Его Величество выѣзжаетъ только въ каретѣ и то не иначе какъ въ сопровожденіи конвоя.

— Изъ Португаліи сообщаютъ, что Королева Донна Марія согласна принять предложенныя Англіею мирныя условія; но встрѣчаетъ въ томъ сопротивленіе со стороны собственной партіи, которая не хочетъ вступать ни въ какіе переговоры съ инсургентами.

— Повѣренный въ испанскихъ дѣлахъ при республикѣ Экваторъ, просилъ 4 Января о выдачѣ ему паспорта, который 11 числа онъ и получилъ.

— Въ Каталоніи Карлисты вездѣ побѣждаютъ Королевскія войска, а безпорядки усиливаются тѣмъ болѣе, что фабриканты, опасаясь торговаго трактата съ Англіею, распускаютъ своихъ работниковъ.

— По поводу дороговизны хлѣба, возникли смятенія въ Гренадѣ и Леонѣ; но спокойствіе возстановлено безъ кровопролитія.

pismo otrzymać miała Królowa od Jenerała Linage i innych stronników Esparterego.

— Onegdaj umarł tu nagle Prezes Kongressu, P. Castro y Orozco (Margrabia Gerony), a dziś odbył się pogrzeb jego z nadzwyczajnym przepychem i wszelkiemi honorami przynależnemi stopniowi Feldmarszałka.

Dnia 9 maja.

Królowa mieszka w Aranjuez, gdzie się bawi przejażdżkami i sama się cztérma końmi powozi; powołała nawet Ministra skarbu, P. Salamanca, aby jéj, jako znawca, urządził teatr i cyrk do walki byków. Mają też odbywać się przejażdżki wodne po Tagu, do których urządzenia powołany został do Aranjuez Minister marynarki. Jeden z najdoświadczeńszych Admirałów będzie zapewne użyty do rudla na szalupie Królewskiéj. Król tymczasem poluje na króliki w Casa del Campo, i tych zawczoraj 21 sztuk zabił. (Przodek jego Karol III ubijał niegdyś na dzień po sto dzików). Wyjeżdża tylko w karecie, i to pod zasłoną straży.

— Z Portugalii donoszą, że Królowa Donna Marya chętnie przystaje na warunki pokoju, proponowane jéj przez Anglią; ale znajduje opór w swojem własném stronnictwie, które wszelką ugodę odrzuca.

— Sprawujący interessa hiszpańskie przy Rzeczypospolitéj Równikowéj, prosił o paszport w dniu 4 m stycznia, który mu 11-go udzielono.

— W Katalonii, Karliści wszędzie przemagają wojska Królowéj, a nieporządek tém więcéj się wzmaga, że fabrykanci, z obawy traktatu handlowego z Anglią, rozpuszczają swoich robotników.

— Drożyzna chleba wywołała zaburzenia w prowincyach: Grenadzie i Leon; spokojność jednakże bez rozlewu krwi przywróconą została.

Португалія.

Опорто, 11 Мая.

Извѣстно, что условія договора, принятыя уже португальскою Королевою, и привезенныя сюда полковникомъ Вильдомъ, слѣдующія: 1) Прощеніе за всѣ политическія преступленія съ Октября м. г., и призваніе на родину всѣхъ изгнанниковъ; 2) отмѣненіе всѣхъ постановленій, противныхъ уставу, и изданныхъ съ 6 Октября; 3) немедленное созваніе Кортесовъ и обезпеченіе совершенной свободы выборовъ; 4) назначеніе министерства, въ составѣ коего не должны находиться ни кабралисты, ни члены юнты. Юнта согласилась на эти условія, но она требуетъ для вѣрности въ сохраненіи сего договора, чего либо болѣе прочнаго, нежели предложенное нравственное обезпеченіе Англіею, такъ какъ сіе же нравственное обезпеченіе Англіи неуспѣло въ 1828 году воспрепятствовать планамъ Донъ Мигуэля, а послѣднія событія достаточно убѣждаютъ въ томъ, что и для Королевы не много значили совѣтъ и вліяніе Англіи, пока крайняя нужда не заставила ее прибѣгнуть къ нимъ. И потому юнта желаетъ, чтобы войска ея въ полномъ составѣ остались подъ Командою графа Дасъ-Антаса, и въ видѣ особаго корпуса вступили въ службу Королевы. Сверхъ сего юнта требуетъ—реформы конституціонной хартіи, назначенія министерства, состоящаго изъ прогрессистовъ, коихъ она сама представитъ, преобразованія національной гвардіи, и утвержденія всѣхъ дѣйствій, наградъ и займовъ ея со времени начатія войны. — Если юнта будетъ требовать исполненія сихъ условій, то наконецъ—должна будетъ прійти въ исполненіе предложенная англійская, или англо-испанская интервенція, такъ какъ Англія слишкомъ далеко уже зашла, и не можетъ отказаться отъ своихъ требованій, ничего не сдѣлавъ.

Portugalia.

Oporto, 11 maja.

Warunki umowy, które przez Królowę portugalską już przyjęte, przywiózł tu Półkownik Wylde, są następujące: 1) amnestya za wszelkie przewinienia polityczne od października r. z., i przywołanie do kraju wszystkich wygnańców; 2) odwołanie wszystkich ustawie przeciwnych postanowień, wydanych od 6 października; 3) niezwłoczne zwołanie Kortezów i zapewnienie zupełnéj wolności wyborów; 4) mianowanie Ministerstwa, do którego by nie należeli ani Cabraliści ani członkowie Junty. Junta poprzestaje na tych warunkach, ale żąda, jako rękojmi utrzymania téj umowy, czegoś lepszego od ofiarowanéj moralnéj gwarancyi Anglii, gdyż właśnie ta moralna gwarancya Anglii nie zdołała w roku 1828 przeszkodzić uzurpacyi Don Miguela, a ostatnie wypadki przekonywają dostatecznie, że i u Królowéj mało znaczyła rada i wpływ Anglii, dopóki ostateczna potrzeba do tego jéj nie zmusiła. Junta więc żąda jako rękojmi, aby jéj wojska niezmniejszone pozostały pod rozkazami Hrabiego Das-Antas i jako oddzielny korpus przeszły do służby Królowéj. Nadto żąda Junta: reformy karty konstytucyjnéj, mianowania Ministerstwa złożonego z progressistów, których sama Junta ma oznaczyć, reorganizacyi gwardyi narodowéj i potwierdzenia wszelkich działań, wszelkich mianowań i wszelkich pożyczek Junty od czasu rozpoczęcia wojny. Jeżeli Junta obstawać będzie przy tych warunkach, tedy będzie musiało w końcu przyjść do zagrożonéj angielskiéj lub angielsko-hiszpańskiéj interwencyi, gdyż Anglia za daleko się posunęła, aby nic nie zrobiwszy mogła się cofnąć z honorem.

ВИЛЬНА, въ Тип. Ѳ. Гликсберга—Печ. позвол. 30-го Мая 1847 г. Испр. долж. Ценз. и Кав. *А. Мухинъ.*